

РЕШЕНИЕ

№ 11427

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в
публично заседание на 05.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

като разгледа дело номер **12859** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално подпомагане (КСО).
Образувано е по жалба на М. С. Г.-Х. срещу Решение 2153-21-342/11.11.2025 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което на основание чл. 117, ал. 3 КСО е оставена без уважение жалбата против Разпореждане № [ЕГН]/68/26.08.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.
В жалбата е застъпено становище, че оспореното Решение №2153-21-342 от 11.11.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град е незаконосъобразно, неправилно и необосновано, респ. потвърденото Разпореждане №[ЕГН]/68/26.08.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване е незаконосъобразно, издадено при допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и несъответстващо с целта на закона. Оспорват се направените изводи, че като военен жалбоподателката попада под действието на чл. 69, ал. 1 от КСО, а не на чл. 69Б, ал. 1 от КСО и чл. 18, ал. 4 от НПОС и няма навършена изискуемата възраст за пенсиониране от 54г. и 4 м. Изложено е становище, че и двете разпоредби са приложими за жалбоподателката, като се прилага по-благоприятната. В случая това е разпоредбата на чл. 69б, ал. 1, т. 1, т. 2 от КСО на чиито изисквания жалбоподателката отговаря – има навършени 50 г. и 8 м. каквото е изискването за жените към 2025 г. и общо осигурителен стаж, превърнат към трета категория 42 години, 09 месеца и 08 дни, от които 21 години, 01 месеца, 29 дни като държавен служител по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република Б., при изискващи се 10 години и има общ сбор от осигурителен стаж и възраст от 95 точки. По същество от съда се иска отмяна на оспореното решение. Претендират се разности.
В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. М., който поддържа жалбата и

претендира разноси.

Ответникът – Директора на ТП на НОИ С.-град, счита жалбата за неоснователна и моли същата да бъде оставена без уважение. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

СГП не е встъпила в процеса.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление с вх. №2113-21-4979/28.07.2025 г. М. С. Г.-Х. е поискала отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, към което е приложила изискуемите се съгласно чл. 2 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ документи за преценка правото на пенсия.

Въз основа на представените документи и наличните данни в Регистъра на осигурените лица /Р./ на НОИ, длъжностното лице е зачело на М. С. Г.- Х. осигурителен стаж към 28.07.2025 г. както следва:

- 21 години 01 месеца 29 дни от първа категория труд /осигурителен стаж на лица по чл.69 от КСО/

- 07 години 06 месеца 00 дни от трета категория труд.

На основание чл. 104 от КСО общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд е изчислен на 42 години, 09 месеца, 08 дни. Жалбоподателката е навършила възраст към датата на подаване на заявлението /28.07.2025 г./ - 52 години 07 месеца и 03 дни и има сбор от осигурителен стаж и възраст 95 точки (42 г., 09 месеца и 08 дни + 52 г. 07м и 03 дни).

Заявлението и доказателствата са разгледани от длъжностно лице по ПО и с оспореното разпореджане е отхвърлено. Прието е, че заявителката не е навършила изискуемата възраст по чл. 69, ал. 1 от КСО , която за календарната 2025г. за военнослужещите е 54 години и 04 месеца. Прието е също, че в случая не е приложим и чл.69б, ал. 1 от КСО доколкото от тази разпоредба могат да се ползват лица навършили възрастта по чл.69 от КСО, но не им достига осигурителен стаж.

С обжалваното решение на Директора на ТП на НОИ С. – [населено място] жалбата срещу разпореджането е оставена без уважение. За да постанови това решение органът приема фактите за осигурителния стаж и възраст на жалбоподателката, констатира, че от признат осигурителен стаж и възраст тя има 94 точки. Излага аргументи, че като военнослужещ, тя попада в разпоредбата на чл. 69, ал. 1 на КСО, а не на 69б, ал. 1 от КСО, вр. чл. 18, ал. 4 НПОС. Констатира, че жалбоподателката има 21г. 01м. и 29 дни стаж като военнослужещ, който съгласно ЗОВСРБ се зачита за първа категория, но излага съображения, че тя не може да се пенсионира по чл. 69, ал. 1 от КСО, поради недостатъчна възраст и че чл. 18 НПОС, вр. чл. 69Б, ал. 1 от КСО е приложим и за военнослужещи, но само ако не им достига стаж за пенсиониране по чл. 69, ал. 1 от КСО, но не се прилага при недостигаща възраст. С тези мотиви отхвърля жалбата.

Решението е връчено на жалбоподателката на 21.11.2025г и в законния срок е обжалвано пред АССГ/Л. 40/.

Фактите не са спорни между страните и се установяват непротиворечиво от писмените доказателства по делото. Спорът е правен и се изразява в това, дали препращащата норма на чл. 18, ал. 1 от НПОС към чл. 69Б, ал. 1 от КСО се прилага само при недостигащ стаж на военнослужещи или и при недостигаща възраст за пенсиониране по чл. 69, ал. 1 от КСО.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу акт подлежащ на съдебен контрол, в срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Съобразно задължението на съда по чл. 168, ал. 1 от АПК настоящият състав следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК. Оспореното решение е издадено от компетентен орган, предвид правомощието на директора на териториалното поделение на НОИ да разглежда спорове, свързани с неправилното определяне на пенсии, съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „А“ от КСО, и в предвидената форма, като при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила.

Компетентността на директора на ТП на НОИ – С.-град следва по силата на закона/чл. 117, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2, б. А от КСО/, от което следва, че компетентността на издателя на акта е несъмнена. Разпореждането на длъжностно лице по пенсионно осигуряване също е постановено от компетентен орган, въз основа на предоставените му правомощия съгласно Заповед № 1015-21-67/01.03.2021г. на Директора на ТП –НОИ –С. –град.

От данните по делото се установява, че в хода на административното производство са събрани всички относими доказателства, релевантни за преценка на правото на жалбоподателя на исканата от него пенсия за осигурителен стаж и възраст. Съдът не констатира да са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Относно спазване на материалноправните разпоредби и целта на закона възраженията на жалбоподателката са основателни.

Съгласно чл. 69, ал. 1 от КСО, военнослужещите придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република Б., като резервисти на активна служба и/или като резервисти на срочна служба в доброволния резерв по Закона за резерва на въоръжените сили на Република Б.. Според ал. 9 на същия, от 31 декември 2016 г. възрастта за лицата по ал. 1 – 7 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55-годишна възраст за лицата по ал. 1. Чл. 69б, ал. 1, т. 1 от КСО предвижда, че лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия, ако са навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете. Според т. 2 на същия, от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Чл. 18, ал. 4 от НПОС гласи, че лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО.

По делото е безспорно установено, че жалбоподателката към момента на подаването на заявлението за отпускане на пенсия няма необходимата възраст по чл. 69, ал. 9, вр. ал. 1 от КСО. Към 31.12.2015г. е била на 43г., а към датата на подаване на заявлението – 28.07.2025г. - на 52г. и 7 месеца. Към тази дата изискуемата възраст за пенсиониране по чл. 69, ал. 1, вр. ал. 9 от КСО е 54г. и 4 м.

В същото време, тя има необходимата възраст за пенсиониране по правилата на чл. 69б от КСО. Към датата на подаване на заявлението, изискуемата възраст на жените по тази норма е 51г. Както правилно е посочено в решението и разпореждането, тя има и необходимите 94 точки /жалбоподателката има 95/.

Страните спорят за това, дали за военнослужещите чл. 69б, ал. 1 от КСО, вр. чл. 18 от НПОС се прилага само при недостигащ стаж или и при недостигащ стаж и възраст за пенсиониране по чл. 69, ал. 1 от КСО.

Настоящият състав приема, второто. Препратката на чл. 18 от НПОС дава възможност на военнослужещи с недостигащ стаж за пенсия по чл. 69, ал. 1 от КСО да се пенсионират по реда на чл. 69Б от КСО, при условията, които този член поставя, включително и за възраст. Целта на категоризирането на труда и специалните разпоредби за труда първа категория е да компенсира работещите при по-тежки и неблагоприятни условия на труд. Тълкуването на закона, дадено в решението на Директора на ТП на НОИ поставя в по-неблагоприятно положение лица, които са работили по-дълъг период при по-тежките условия на първа категория труд само заради по-ниската им възраст. Това, освен че не отговаря на буквалното тълкуване на разпоредбите на чл. 18, ал. 1 от НПОС, вр. чл. 69Б, ал. 1 от КСО, противоречи на целите на закона. Военнослужещите могат да се пенсионират както по реда на чл. 69, ал. 1 от КСО, така и по реда на чл. 69Б, ал. 1 от КСО, като във втория случай се прилагат изрично уредените правила за стаж и възраст на чл. 69Б, ал. 1 от КСО.

По изложените съображения съдът счете, че оспореното решение е незаконосъобразно, като издадено в нарушение на материалния закон и в противоречие с целта на закона, поради което подадената срещу него жалба е основателна.

Оспореният акт следва да се отмени и преписката да се върне за ново произнасяне на органа, доколкото не е в правомощията на съда да реши спора по същество. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в настоящото решение.

При този изход на делото, основателна се явява претенцията на жалбоподателката за присъждане на направените разноски - адвокатски хонорар в размер на 800лв. Не следва да се присъждат разноски за платената от нея държавна такса - 10 лв., доколкото тези производства са освободени от такси –(чл.120 КСО) .

Във връзка с наведеното възражение за прекомерност съдът отбелязва следното. Съгласно чл.78, ал.5 от ГПК /изм. – ДВ бр.17/2026 г./ приложим на основание чл.144 от АПК, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по мотивирано възражение за прекомерност, направено от насрещната страна, да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част. От ответната страна не са изложени никакви съображения и доводи, защо смята, че адвокатското възнаграждение е прекомерно, поради което възражението само на това основание следва да бъде отхвърлено. Отделно, съдът намира, че размерът на адвокатския хонорар съответства на фактическата и правна сложност на делото и процесуалното му развитие.

Воден от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. С. Г. - Х., ЕГН [ЕГН], Решение 2153-21-342/11.11.2025 на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, както и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/68/26.08.2025г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване

ИЗПРАЩА преписката на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ- С. – град за ново произнасяне по заявление 2113-21-4979/28.07.2025г. на М. С. Г. - Х., при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона в настоящото решение.

ОСЪЖДА ТП на НОИ – С. - град да заплати на М. С. Г. Х., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 800 лева /409,03евро/.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: